

Delrapport Informationsåtgärder för kundskydd och analys av tredjepartstillträde på fjärrvärmemarknaden (Ei R2025 05) och slutrapport Förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden (Ei R2025 16) samt Statens energimyndighets rapport Utvärdering av Fjärrvärmenämndens funktion (ER 2024 19)

Energimarknadsinspektionen (Ei) instämmer i Energimyndighetens förslag att Fjärrvärmenämnden bör avvecklas då den inte kan anses uppfylla sitt syfte. Ei har redan inom ramen för sitt regeringsuppdrag om förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden föreslagit att nämnden bör ersättas av en gemensam tvistlösningsfunktion för energislagen el, gas, värme och kyla och att regeringen bör tillsätta en utredning om en sådan funktion. I avvaktan på en sådan utredning, om regeringen beslutar att tillsätta en sådan, bör nämnden kvarstå under nuvarande huvudmannaskap samt dess uppdrag och medlingsfunktion stärkas temporärt.

Ei motsätter sig förslaget att överväga en flytt av Fjärrvärmenämnden till ett kansli i anslutning till Ei, eftersom Ei anser att frågan om nämndens varande och placering bör prövas först efter genomförd utredning av en gemensam tvistlösningsfunktion.

Ei avstår från att yttra sig över regeringsuppdraget om förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden, eftersom Ei har tagit fram de två rapporter som nu remitteras.

Energimarknadsinspektionens överväganden

Fjärrvärmenämnden i sin nuvarande form bör läggas ner

I sin utvärdering konstaterar Energimyndigheten att Fjärrvärmenämnden bör läggas ner i sin nuvarande form och att Ei, som en del av sitt pågående regeringsuppdrag, bör utreda ett mer ändamålsenligt alternativ.

Ei har inom regeringsuppdraget om förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden utrett alternativ till dagens förhandling och medling. I slutredovisningen av uppdraget uttalar Ei, i linje med Energimyndighetens utvärdering, att Fjärrvärmenämnden bör avvecklas. Ei anser att nämnden bör ersättas av en tvistlösningsfunktion utanför domstol som är gemensam för energislagen el, gas, värme och kyla. Regeringen bör därför ge berörda myndigheter i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrätta en sådan funktion.¹ Ei har även framfört denna ståndpunkt i såväl tidigare rapporter som remissvar.² När det gäller fjärrvärme anser Ei att uppdraget även bör omfatta en utredning om möjligheten att pröva prisets skälighet.³

Förslag på åtgärder för att temporärt stärka Fjärrvärmenämnden

I avvaktan på en eventuell utredning om en tvistlösningsfunktion för energi anser Ei att Fjärrvärmenämndens uppdrag och den befintliga medlingsfunktionen bör stärkas tillfälligt, till dess att en sådan funktion har etablerats. Slutredovisningen av regeringsuppdraget innehåller även förslag till författningsändringar i syfte att genomföra dessa förstärkningar av nämnden och medlingsfunktionen. Förslagen bygger delvis på de brister och behov som identifierats i Energimyndighetens utvärdering. Ei föreslår bland annat att Fjärrvärmenämnden ska bevilja alla ansökningar om medling, under förutsättning att de formella kraven är uppfyllda. Avvisar nämnden en ansökan om medling ska nämnden skriftligen motivera varför ansökan avvisas. När nämnden bedömer att det inte längre finns anledning att fortsätta medlingen ska den avslutas. Nämnden ska då fatta ett skriftligt beslut som innehåller en motivering till beslutet att avsluta medlingen, en

¹ Förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden, Ei R2025:16, s. 53 ff.

² Energidelning och andra nyheter till följd av ändringar i EU:s elmarknadslagstiftning, Ei R2025:01, Vätgas i systemet – en gasmarknad i omställning. Genomförande av EU:s gasmarknadspaket, Ei R2025:10 och Ei:s remissvar avseende promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektiviseringsdirektivet, ärendenummer 2025–103564.

³ Förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden, Ei R2025:16, s. 53 ff.

redogörelse för medlingen samt rekommendationer. Beslutet ska publiceras på nämndens webbplats.⁴

I slutredovisningen valde Ei däremot att inte utreda de förslag som Energimyndigheten lämnade i sin utvärdering rörande nämndens praktiska arbete. Ei anser att regeringen, i samverkan med Energimyndigheten, som har god insyn i nämndens praktiska verksamhet, är bäst lämpad att föreslå nödvändiga förändringar i dessa delar.⁵

Nämnden föreslås flyttas till Ei

Ei motsätter sig förslaget att överväga en flytt av nämnden till ett kansli i anslutning till Ei. Fjärrvärmenämnden bör kvarstå hos Energimyndigheten, eftersom den förstärkta nämnden som Ei föreslår endast är avsedd som en temporär lösning i avvaktan på en utredning om en kommande tvistlösningsfunktion för energi. Mot denna bakgrund bedömer Ei att det varken är ändamålsenligt eller ekonomiskt motiverat att flytta nämnden i nuläget. Frågan om var en framtida tvistlösningsfunktion bör placeras, där Ei i egenskap av tillsynsmyndighet kan utgöra ett möjligt alternativ, bör istället analyseras inom ramen för den kommande utredningen.

Avslutningsvis konstaterar Ei att Energimyndighetens utvärdering inte innehåller någon analys av förslagets konsekvenser, vilket försvårar möjligheterna att göra ett välgrundat ställningstagande.

⁴ Förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden, Ei R 2025:16, s. 56 ff.

⁵ A.a, s. 58.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Ulrika Hesslow. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, biträdande chefsekonomen Jens Lundgren, avdelningschefen Karin Alvehag, analytikern Johan Nilsson samt juristen Frida Lindholm, föredragande.

Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrifter.

Ulrika Hesslow

Frida Lindholm

Remissvaret publiceras på Ei:s webbplats.

2026-04-14

2026-100832-0002